

С Т А Н О В И Щ Е

**от проф. дпсн Веселин Василев
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“**

**На дисертационен труд за присъждане на научната степен „Доктор на науките“
в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
Професионално направление 3.2. Психология**

Автор: Цветелина Стефанова Михайлова

Тема: „Благополучие в трудни житейски ситуации“

1. Общо представяне на докторанта

Определен съм със заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за член на Научното жури по процедурата за защита на дисертационния труд на тема „Благополучие в трудни житейски ситуации“, представена за придобиване на научната степен „Доктор на науките“ от Цветелина Стефанова Михайлова. Представени са всички необходими документи и материали в съответствие с изискванията на Закона и Правилника за развитие на академичния състав.

Доц. д-р Цветелина Михайлова притежава богата и разнообразна образователна, професионална и научна квалификация: тя е актриса-бакалавър, магистър по здравен мениджмънт и по психология, специалист по икономика на здравеопазването и по медицинска педагогика и доктор по медицина. От стартовата позиция на такава впечатляваща подготовка тя пристъпва със също така впечатляващо бърза реакция, пъргавина и мащабност към проучването на психологическите еквиваленти на един злободневен социален проблем – влиянието върху благополучието на трудна и необичайна житейска ситуация – пандемията с COVID-19.

2. Обща характеристика на дисертационния труд. Актуалност на тематиката и познаване на проблема

Оценяваната дисертация прави впечатление с внушителните си количествени параметри – общ обем от 564 стр., от които 431стр. основен текст, 7 приложения от общо 55 стр. и списък на литературата с 1232 източника (499 на кирилица и 733 на латиница). Тематиката на работата е съчетание между нашироко и задълбочено изследваната проблематика, свързана с благополучието и неговите разнообразни аспекти, и съвсем актуалната, до злободневност, проблематика – как се отразява върху благополучието необичайната житейска ситуация „карантина, предизвикана от коронавирус“.

Като цяло актуалността на тематиката следва да бъде оценена високо.

Без никакво колебание оценявам познаването на проблематиката от авторката на дисертацията много високо.

3. Литературна осведоменост и теоретична подготовка на докторанта

Една от открояващите се характеристики на оценявания дисертационен труд е обширният обзор-анализ на впечатляващо количество литература (надхвърлящо 1200 литературни източници); специално ще подчертая насочеността и логиката на обзора – той следва и е подчинен на откритите теми и проблеми, позоваването на източниците проследява логиката и последователността на темите. Осведомеността на автора на дисертацията е несъмнена, като на места се създава впечатлението, че се преследва самоцелна демонстрация на начетеност.

Така литературната осведоменост и теоретичната подготовка на Цветелина Михайлова, според това, което е представено в дисертацията, заслужават висока оценка.

4. Методичен подход на изследването

Емпиричното изследване в дисертационния труд е осъществено с изследователски инструментариум – въпросник за измерване на позитивния афект, негативния афект и емоционалното благополучие, създаден от авторката Цветелина Михайлова.

Емпиричното изследване е насочвано от поредица от хипотези, формулирани веднага след увода, а изследователските цели са разпръснати в основния текст, като предшестват представянето на данните и тяхната интерпретация; самите емпиричните

резултати предшестват в текста подробния теоретичен обзор-анализ. Подобно структуриране на текста се отклонява от общоприетия стандарт и определено създава затруднения на читателя-оценител.

Данните са събрани през месеците май-юни 2020 г., като изследването обхваща основната извадка от 635 лица и няколко други по-малки извадки, а обработката им, анализът и създаването на текста са извършени с необичайна експедитивност.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите в него. Значимост на получените резултати, на тяхната интерпретация и изводите

Дисертационният труд на Цветелина Михайлова съдържа 431 стр. основен текст, разпределен в увод и пет глави, в които са включени 105 таблици и 63 фигури, в които са представени емпиричните данни.

В първа глава е представен детайлен обзор-анализ върху основния конструкт – благополучието – като изложението на обзора-анализ е съчетано (логично и дори изглежда уместно, междувпрочем, но е в пълно разминаване с общоприетия стандарт за подреждане на дисертационен труд) с емпирични данни, получени в изследването на автора на дисертацията (още в първата глава са представени 61 от 105-те таблици и 16 фигури). Втора глава представя подробен покомпонентен анализ на благополучието, който напомня пълен каталог и информационната му стойност е несъмнена, но изследователската му целесъобразност не се откроява ясно. В третата, най-кратка глава, благополучието е съотнесено с адаптираността и здравето. В четвъртата е акцентувано върху негативните феномени, проявяващи се в трудни ситуации, а в петата глава е представен обзор на стратегиите за преодоляване на трудните житейски ситуации.

И отново емпиричните данни и тяхната интерпретация са разпиляни в сред обширния, многопосочен и многословен теоретичен обзор-анализ. Заключение е аналитично-повествователно, не са формулирани традиционните лаконични обобщени изводи (някои от тези изводи-обобщения върху емпиричните резултати са представени след това като приноси).

6. Критични бележки към дисертационния труд

Критичните си бележки вече представих по-горе; в обобщен вид те са ориентирани към избора от автора начин за представяне на съдържанието на труда, който се

разминава с общоприетия модел-стандарт за дисертация и е по-близък до монографичния модел за организация на текста.

7. Характер на научните приноси

Може без колебание да се приемат заявените и подробно изложени приноси в дисертацията като основателни и коректни.

8. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представеният списък на публикациите по темата на дисертацията включва 46 заглавия и те позволяват на заинтересованите представители на научната общност да се запознаят с основното съдържание на дисертационния труд. Някои от работите в списъка не изглеждат пряко свързани с дисертационната тематика.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като цяло представеният за оценка дисертационен труд на тема „Благополучие в трудни житейски ситуации“ е убедително свидетелство за високото изследователско ниво на автора му Цветелина Михайлова и отговаря на всички изисквания за дисертационна разработка. Поради това предлагам на членовете на уважаемото Научно жури да оценят положително представената дисертация и да присъдят на Цветелина Стефанова Михайлова научната степен „Доктор на психологическите науки“.

2. 10. 2020 г.
Гр. Пловдив

Изготвил становището:
/Проф. дпсн Веселин Василев/

STATEMENT

of Prof. Veselin Vasilev Sc. D. , Plovdiv University „Paisii Hilendarski”

of dissertation work for acquisition of the Scientific Degree „Doctor of Psychological Sciences“, field of higher education: 3. Social, Economic and Legal sciences, professional direction 3.2. Psychology

Author: Tsvetelina Stefanova Mihaylova

Topic: „Well-being in difficult life situations“

1. General presentation of the doctoral student

I have been appointed by order of the Rector of SWU „Neofit Rilski“ as a member of the Scientific Jury on the procedure for the defence of the dissertation on „Well-being in difficult life situations“, presented for the degree of „Doctor of Science“ by Tsvetelina Stefanova Mihaylova. All necessary documents and materials are presented in accordance with the requirements of the Law and the Regulations for the development of the academic staff.

Assoc. Prof. Tsvetelina Mihaylova, PhD has a rich and diverse educational, professional and scientific qualification: she is an actress with a bachelor’s degree, a master’s degree in health management and psychology, a specialist in health economics and medical pedagogy and a doctor of medicine. From the starting point of such impressive preparation, she proceeded with an equally impressively rapid response, agility and scale to explore the psychological equivalents of a pressing social problem - the impact on the well-being of a difficult and unusual life situation - the COVID-19 pandemic.

2. General characteristics of the dissertation. The relevance of the topic and knowledge of the problem

The evaluated dissertation impresses with its impressive quantitative parameters - a total volume of 564 pages, of which 431 pages - the main text, 7 appendices of a total of 55 pages and a list of literature with 1232 sources (499 in Cyrillic and 733 in Latin). The theme of the work is a combination of extensively and thoroughly researched issues related to well-being and its various aspects, and very current, up to date, issues - how does the unusual life situation „quarantine caused by coronavirus“ affect well-being.

In general, the topicality of the topic should be highly appreciated.

Without any hesitation, I appreciate the knowledge of the issue by the author of the dissertation very highly.

3. Literary awareness and theoretical training of the doctoral student

One of the outstanding characteristics of the evaluated dissertation is the extensive review-analysis of an impressive amount of literature (exceeding 1200 literature sources); I will emphasize in particular the focus and logic of the review - it follows and is subordinated to the highlighted topics and issues, the reference to the sources follows the logic and sequence of the topics. The awareness of the author of the dissertation is unquestionable, as in some places the impression is created that a self-serving demonstration of literacy is being pursued.

Thus, the literary awareness and theoretical training of Tsvetelina Mihaylova, according to what is presented in the dissertation, deserve high praise.

4. Methodical approach of the research

The empirical research in the dissertation is carried out with research tools - a questionnaire for measuring positive affect, negative affect, and emotional well-being, created by the author Tsvetelina Mihaylova.

Empirical research is guided by a series of hypotheses formulated immediately after the introduction, and the research objectives are scattered throughout the main text, preceding the presentation of the data and their interpretation; the empirical results themselves precede in the text the detailed theoretical review-analysis. Such structuring of the text deviates from the generally accepted standard and creates difficulties for the reader-evaluator.

The data were collected in the months of May-June 2020, with the survey covering the main sample of 635 individuals and several other smaller samples, and their processing, analysis and creation of the text were performed with unusual expediency.

5. Characteristics and evaluation of the dissertation work and the contributions in it. Significance of the obtained results, their interpretation, and conclusions

The dissertation of Tsvetelina Mihaylova contains 431 pages of the main text, divided into an introduction and five chapters, which include 105 tables and 63 figures, which present the empirical data.

The first chapter presents a detailed overview-analysis on the main construct - well-being - as the presentation of the review-analysis is combined (logically and even seems appropriate, by the way, but is an incomplete discrepancy with the generally accepted standard for dissertation arrangement) with empirical data, obtained in the research of the author of the dissertation (already in the first chapter 61 of the 105 tables and 16 figures are presented). The second chapter presents a detailed component-by-component analysis of well-being, which resembles a complete catalogue and its information value is unquestionable, but its research expediency is not clear. In the third, shortest chapter, well-being is related to adaptability and

health. The fourth focuses on the negative phenomena manifesting in difficult situations, and the fifth chapter presents an overview of strategies for overcoming difficult life situations.

Again, empirical data and their interpretation are scattered among the extensive, multi oriented and multifaceted theoretical review-analysis. The conclusion is analytical-narrative, the traditional laconic generalized conclusions are not formulated (some of these conclusions-summaries on the empirical results are then presented as contributions).

6. Critical notes to the dissertation

You have already presented your critical remarks above; in summary, they are oriented to the chosen by the author way of presenting the content of the work, which differs from the generally accepted model-standard for the dissertation and is closer to the monographic model for the organization of the text.

7. Nature of scientific contributions

The stated and detailed contributions in the dissertation can be accepted without hesitation as justified and correct.

8. Evaluation of the publications and personal contribution of the doctoral student

The presented list of publications on the topic of the dissertation includes 46 titles and they allow the interested representatives of the scientific community to get acquainted with the main content of the dissertation. Some of the works on the list do not seem to be directly related to the dissertation topic.

CONCLUSION

In general, the dissertation presented for evaluation on the topic „Well-being in difficult life situations“ is convincing evidence of the high level of research of its author Tsvetelina Mihaylova and meets all the requirements for dissertation development. Therefore, I propose to the members of the esteemed Scientific Jury to evaluate positively the presented dissertation and to award Tsvetelina Stefanova Mihaylova the scientific degree „Doctor of Psychological Sciences“.

02.11.2020

Plovdiv

Prepared the statement:.....

(Prof. Veselin Vasilev, Sc. D.)